

PŘÍPAD ZTRACENÉ KOČKY

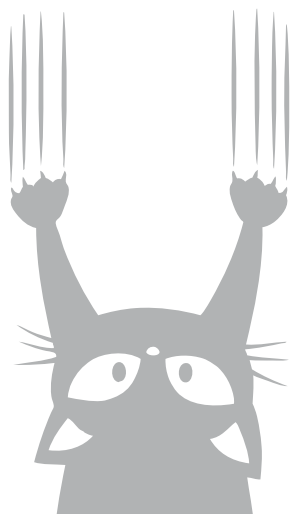

Josef
Košťár

Josef Košíř

PŘÍPAD ZTRACENÉ KOČKY

Jonathan
LIVINGSTON

Copyright © Josef Košťiř, 2022
Cover illustration © artistock/123RF, 2022

ISBN 978-80-7551-288-8

NÁVŠTĚVA U PRARODIČŮ

Představení

***(nemyslím, jakože divadelní
představení, ale tak trochu něco
o mně, kde bydlím, pracuji a tak)***

Dnešního rána jsem se probudil do mlžného dne. Při pohledu z okna nebylo vidět nic jiného než bílé mléko. Měl jsem pocit, že jsem opustil zemi a můj byt je nyní ztracen někde v opuštěném vesmíru. Hádal bych v nějaké mlhovině. Oprávněně bych očekával, že se z mlhy zakrátko vynoří obrovská chapadla a budou se mě chtít zmocnit. Prostě mlha, jakou zažijí jen ti, kteří bydlí v blízkosti uhelné elektrárny.

Žádná jiná pamětihodnost tu v okolí není, proto naše městečko zůstává nezajímavé a přehlížené. V minulém roce se v televizních novinách objevila jen jediná zmínka, že vůbec existujeme. To, když zemřela Princezna Katarina von Spektrum. Princezna Katarina byla fenou kokršpaněla a honosila se několika desítkami zlatých medailí z mnoha evropských i světových výstav. Nikdo slavnější se u nás za posledních sto let nenarodil. A od té doby nikdo našemu městečku neřekne jinak, než „to je tam, co chcipl pes“.

Turisti sem žádní nejezdí, neboť tu není zhola nic k vidění. Starodávnou tvrz rozbořili už

husité a novorenesanční sokolovna byla předmětem vlastnických sporů tak dlouho, až se zřítil vznešený sokol, umístěný nad vchodem, i s kusem střechy a na uvolněném místě posléze vznikly elegantní panelové bytovky. Zás tu alespoň nejsou žádné zácpy na silnici, davy fotících Japonců, ani nepřiměřeně navýšené ceny.

Já osobně se živím v redakci místních obecních novin dodáváním zpráv. Jak můžete tušit, zpráv tu na dodání není právě mnoho. To nijak zvlášť nevadí, ještě jsem se nesetkal s nikým, kdo by je četl. Když špatně nazvaný soubor zavinil, že jsme jednoho krásného jarního dne vytiskli tři roky staré zprávy o štědré sněhové nadílce, nepřišla do redakce jediná stížnost, jen prosba o zveřejnění poděkování silničářům za řádně uklizené ulice. To, když se v příloze o pletení prohodily výrazy hladce a obrace, stěžovalo si téměř celé dámské osazenstvo Městského domova pro seniory. Jsem přesvědčen, že příloha o pletení a o chovu slepic je to, co drží celý plátek nad vodou, ale neříkám to raději nahlas, aby to snad nenapadlo také mého šéfa.

Mým šéfem je jistý pan Vondráček, člověk žijící v představě, že náš obecní zpravodaj je něco jako Timesy. Nad drobné redakční starosti je zcela povznesen. Zajímají ho pouze věci, které by našim novinám přinesly světovou proslulost. Nedávno přišel s tím, že každé pořádné

noviny musí mít komiksovou přílohu. O výhodách takové přílohy se mu ovšem nepodařilo přesvědčit městskou radu, která odmítla další navýšení rozpočtu pamětliva loňského propadáku s celobarevným magazínem o tučňácích naplněným originálními obrázky renomovaných fotografů. Díky tomuto projektu dostala budova obecního úřadu novou výzdobu v podobě stovek krásných fotografií tučňáků, aby se po zrušení magazínu alespoň nějak využila již zakoupená práva na fotografie. Vzhledem k nedostatečným finančním zdrojům se tak podařilo na kreslení komiksu najmout jen jistého studenta z kuchařského učiliště, který nedokázal dokončit ani první stránku, takže z celé záležitosti prozatím sešlo.

Pan Vondráček kromě toho na pracovišti udržuje neformální atmosféru tím, že každého oslovuje „ty vole“. Podezřívám ho, že si nepamatuje ničí jméno a pravděpodobně ani pracovní pozici, soudě podle toho, že například vaření kafe svěruje různým lidem pokaždé zcela náhodně. Když se tento úkol pokoušel naposledy svěřit mně, ptal se, jak to vypadá s instalací automatu na vietnamskou kávu. Řekl jsem mu, že jsem netušil, že se ve Vietnamu pěstuje káva. On řekl, že je to logické, když tu máme automat na vietnamskou kávu. Já odpověděl, že tu žádný automat na vietnamskou kávu nemáme. Šéf řekl, že to je vlastně pravda, a odkráčel.

Jediný, koho si pan Vondráček váží o něco víc než nás ostatních, je starý pan Pýcha, který je už asi patnáct let v důchodu, ale je jediný, kdo umí opravit naše předpotopní tiskařské stroje. Že si ho pan Vondráček váží se pozná podle toho, že mu neříká „ty vole“, ale „vy vole“.

Pan Pýcha dělá v oboru už od svého mládí, takže nás s výrazem Gutenbergova učedníka na tváři obšťastňuje vyprávěním o krušných počátcích šíření tištěného slova. Myslím, že na naše novinářské kvality nenahlíží právě smířlivým okem. Vždy nám zdůrazňuje, jaké máme štěstí, že už tu nešéfuje jeho první vedoucí. Ten prý, když někdo přinesl do redakce nekvalitní článek, donutil dotyčného papír sníst a zapít inkoustem.

Spisovatelská činnost

***(tedy není to úplně ještě činnost,
snad možná někdy časem)***

K novinářině jsem se dostal, protože jsem se chtěl stát spisovatelem, tak abych získal nějakou tu praxi. Se spisovatelstvím se mi ale nevedlo tak docela podle představ. Nejprve jsem zkoušel psát povídky ze života, ale byly nudné.

Pravděpodobně nikdo nikdy žádnou nedočetl. Dokonce i já sám jsem při jejich čtení vždycky usnul.

Pak jsem to zkoušel s detektivkami, ale všichni vždycky poznali vraha ještě dříve, než vůbec došlo k vraždě. Napadlo mě tedy zkusit nějaký lehčí žánr, třeba fantasy, ale elfové a trpaslíci, kteří někam nesou nějaký kouzelný předmět, aby zachránili svět před zlým černo-kněžníkem, nejsou prý dost originální. A lepší zápletky mě nikdy nenapadla.

Zkusil jsem alespoň erotické povídky. Říkal jsem si, že když něco vzrušuje mě, tak by to mohlo vzrušit i ostatní. Nebyla to pravda. Možná by to mohla být pravda, ale když jsem měl napsat o tom, co mě vzrušuje, tak jsem se hrozně styděl. Podle jedné kamarádky jsem vyvinul zcela nový žánr, platonickou erotiku. Nepovažoval jsem to za pochvalu.

Můj dobrý kamarád Filip říká, že ho erotické povídky ani za mák nezajímají a jestli je chci psát, tak bych si to měl nejdřív vyzkoušet s nějakou holkou, a ne si to vymýšlet. Chtěl jsem namítnout, že jsem už s pár holkama chodil, a dokonce jsem si to zkusil i se dvěma najednou. Opravdu, své tehdejší dívce Kamile jsem jednou víceméně v žertu posílen několika panáky navrhl, jestli nechce přibrat nějakou kamarádku. K mému překvapení souhlasila, ale musím říct, že se sex ve třech dost přeceňuje. Zvlášť, když

nervozitou nemůžete skoro ani mluvit. Ale holám se to zřejmě líbilo, soudě podle toho, že se Kamila se mnou krátce poté rozešla, a pokud vím, tak s dotyčnou žije dodnes.

Dopadl jsem ale lépe než kamarád Jindřich, který také své dívce navrhl sex ve třech, ale nevyjádřil se dostatečně pregnantně, takže jednoho večera se u nich v posteli kromě jeho přítelkyně objevil také mladý a statný řeznický učeň. Podrobnosti jsme z Jindřicha nikdy nedostali, a to ani v opilosti, ale soudě podle jeho výrazu při jakékoliv narážce na prožitou situaci se ten večer neodvíjel úplně podle jeho představ.

Takže jsem chtěl Filipovi oponovat, že tak zcela bez zkušeností nejsem, ale pak jsem si vybavil naši nedávnou návštěvu diskotéky v místním kulturním domě, kdy se Filip líbal se třemi dívkami najednou, přičemž jedna z nich zároveň telefonovala manželovi oznamujíc mu, že dnes přespí u kamarádky. Dospěl jsem k názoru, že Filip by mou ojedinělou zkušenost s Kamilou a její družkou nemusel považovat za hodnou osvědčeného lva salónů, a raději jsem toto téma opustil.

Následně jsem napsal sci-fi povídku o invazi mimozemšťanů, kteří mají o několik tisíc let pokročilejší technologii, a proto na ně nepůsobí žádné zbraně, ale nakonec se ukáže, že je dokáže zabít voda. Filip sice strávil přečtením

celého dílka sotva pět minut, ale hned namítl, že mimozemšťané s tak pokročilou technologií by si těžko za cíl své invaze vybrali planetu, kde je voda úplně všude. A kromě toho o tom prý už Američané natočili film.

Trocha poezie

***(ale vážně jen trocha a celá
obalená prózou, takže se nebojte)***

Když se mi nedařilo v próze, napadlo mě, že zkusím poezii. Začal jsem psát básničky a myslím, že některé nebyly úplně špatné, posuďte sami:

*Na vrbě sedím, v srdci hoře,
do dáli hledím na širé moře,
kam zmizela jsi k vzdálené hoře,
půjdu za tebou, překážky boře.*

Řekl bych, že se mi podařilo do veršů vtěsnat směs dosud nenaplněné lásky okořeněné opatrným optimismem, což by ve čtenářích mělo budit příjemné pocity očekávání. Avšak kamarádi, kterým jsem dal svá poetická díla číst, byli do jednoho zcela opačného názoru. Jindřich mi sdělil, že jeho pocit očekávání nahradil velmi rychle pocit zklamání, a Filip se zase necítil

schopen kriticky hodnotit básně, když od školy žádnou nečetl, a navíc při čtení mých básniček má vždycky chuť jít kydat hnůj. A to nemůže, protože bydlí v paneláku. Je možné, že v jiné sociální bublině by se mi dostalo zaslouženého ohlasu, ale nepodařilo se mi takovou najít.

Když mě zklamali mí barbarští přátelé, vyhledal jsem svého bývalého spolužáka Jarmila, který, jak jsem se dozvěděl, také píše básně. Jarmil mi ovšem příliš sebevědomí nedodal, naopak by se dalo říci, že byl k mému dílu až přehnaně kritický. Nebudu reprodukovat slova, kterými vyjádřil, co si myslí o používání přechodníků v poezii. Zmínil se také, že bych se měl vyvarovat nadměrného užívání některých písmen. Jsem přesvědčen, že měl na mysli ř, ale rychle změnil téma a nejspíš se styděl o tom dále mluvit. Osobně jsem toho názoru, že pokud někdo chce být uznávaným básníkem, měl by si sehnat dobrého logopeda.

Jarmil mi sdělil, že dnes se básně píše jinak než v minulosti, už se nenosí verš, ale síla sdělení. Ukázal mi několik svých děl, v nichž jsem tedy žádné sdělení nenalezl, navíc jsem mnoha slovům ani nerozuměl, ale to jsem si raději nechal pro sebe. Zkusil jsem tedy předělat své básně podle Jarmilových rad a skutečně to šlo jako po másle. Za pár dní jsem měl hotovo, a dokonce jsem složil několik básní návdavkem. Pro ilustraci přikládám úpravu díla uvedeného výše,

kteřá, myslím, zcela naplňuje atmosféru původní básně:

Vrba

Srdce

Moře

Hora

Sedím Zírám Bořím.

Poslal jsem Jarmilovi básně na zhodnocení, ale odpovědi mi bylo jen stručné sdělení, že se mám raději věnovat próze, a od té doby Jarmil na mé e-maily nereaguje.

Naděje, že mé básnické nadání nezůstane nepovšimnuto, pak svitla ještě onehdy v hospodě, kde jsem potkal chlápka říkajícího si Billy Hovado. Tvrdil, že má bigbeatovou kapelu Hovado a jeho Boys, která podle jeho vyjádření hraje „fakt hustou muziku“, ale potřeboval by textaře, aby ty „songy dostaly šmrnc“. Zmínil jsem se o své poezii a on po mně hned chtěl nějaké texty. Moderní básně ihned vyloučil, řekl, že s tím mám jít někam za „džezákama, ambientákama nebo kršňákama“, čemuž jsem nerozuměl. Ale napsal jsem pro něj dle mého názoru dost dobrý text, na který by šla ta jeho muzika pořádně rozjet. Ale když jsem mu ho poslal, tak se odmlčel a už jsem o něm neslyšel. Jeho chyba. Pokud by měla nějaká začínající kapela zájem, moje dveře jsou otevřené. Však

popatřete na původní tvorbu zamýšlenou pro pana Hovada:

*Hnedle vedle jedle je bedla jako trám
a vedle tý jedle stojí velkej krám,
tam prodám ty svý bedle a hnedle prachy
mám,
za prachy koupím knedle, jó, já se mám.*

Definitivní tečku za mými pokusy s poezií udělala jedna párty, kde mi Filip řekl, že mě seznámí s jakýmsi vydavatelem, který by třeba mohl mít o básně zájem. Měl jsem už trochu upito a ukouřeno, takže když mě Filip předvedl před zcela plešatého pána, o němž prohlásil, že je Nečesaný, neubránil jsem se záchvatu smíchu. Mno, básně mi sice nevyjdou, ale dle přísloví budu alespoň zdrav. Přinejmenším způli.

Dědictví

***(ale nikoli takové to, jak
jednomu strejček odkáže jmění
a obrátí mu život naruby)***

Se spisovatelstvím mi to tedy zatím nevychází, ale alespoň jsem si sehnal práci navíc v magazínu o autech. Nejprve jsem místo nechtěl přijmout,

protože o autech vůbec nic nevím. Tamní šéfredaktor mi řekl, že čtenáře stejně zajímají hlavně fotky, takže v textu stačí vychválit silné bouráky a udělat nějaký vtip o kvalitě vozů rumunské výroby, což skutečně fungovalo.

A když jsem byl na rozpacích, zeptal jsem se svého bratra Františka, který se v autech vyzná a práce s auty ho živí. Proto mu také zesnulý dědeček Jonáš odkázal své udržované sportovní Porsche 928 GTS, které na stará kolena za celoživotní úspory koupil, aby si udělal radost a měl, jak řekl, „konečně pořádný žihadlo“. Dědeček také se smíchem dodával, že se za ním zase ohlížejí mladé holky, což se mu v posledním půlstoletí nestalo. Já bych řekl, že se za ním ohlížel i kdejaký muž. Za tím autem, hlavně. To s těmi dámami ostatně později potvrdil i František, který říkal, že to auto sbalilo víc holek než..., no už si přesně nepamatuji, koho jmenoval, ale myslím, že nějakého hokejistu.

Na mě dědeček Jonáš ve své závěti také pamatoval a jakožto budoucímu spisovateli mi odkázal Ottův slovník naučný, první vydání z roku 1888, protože dle jeho názoru má spisovatel znát co nejvíc slov s jejich významy. Musím popravdě říci, že bych byl schopen slovník oželeť výměnou za Porsche 928 GTS, ale starý pán měl zřejmě nadsazenou představu o ceně kultury v porovnání s materiálními statky. Také pravděpodobně nevzal v úvahu, že mluva se poněkud vyvíjí

a kniha za moderními termíny výrazně zaostává. Naopak mnohé výrazy z uvedeného slovníku se dnes vyskytují jen v televizních znalostních soutěžích pochybné kvality.

Některá obzvláště vypečená slova jsem dával k lepšímu u nás v hospodě a hoši o pivo hádali, co znamenají. Většinou nikdo neuhádl a rychle je to přestalo bavit. Ale já si přišel na dost piv. Občas to ještě vytahuji za pokročilého večera, když si ostatní v opilecké pýše myslí, že uhádnou.

Tímto způsobem jsem mezi hospodskými přáteli získal pověst intelektuála, takže za mnou občas někdo přijde s nějakým záludným dotazem. Například holič Brejla chtěl vědět, o čem je F. L. Věk, že to potřebuje do čtenářského deníku své dcery. Řekl jsem mu, že podle mého názoru není F. L. Věk vůbec o ničem, což ho zjevně nepřekvapilo, ale byl smutný, že nemá do čtenářského deníku co napsat. Řekl jsem mu, ať tam napíše děj Harryho Pottera a jen vynechá všechno čarování a za nepřitele označí císařpána. Moc mi děkoval, dcera prý za to dostala jedničku a moje reputace ještě stoupla.

Ale když přišel instalatér Kotek, který má syna na střední a probírají tam Komenského, zda nevím, co znamená „Všezvěd můj slyše, že se, kdo více sázeti a tvrditi pomáhal, ptají, mnou trhne“, tak jsem mu popravdě odpověděl, že nemám nejmenší tušení, což ho zjevně nepotěšilo.

Na druhou stranu po dvou rumech prohlásil, že si Komenský sebou může trhnout a přinejhorším bude syn také instalatérem. Aspoň se na něj nebude vyťahovat, že ví, kdo napsal Psohlavce. Všichni se shodli, že v životě nepotřebovali vědět, kdo napsal Psohlavce, a vlastně ani kdo Psohlavci jsou, a tak jsem dělal, že to taky nevím, abych zapadl.

Ono se staročeskými výrazy je to těžké. Starému štamgastovi Forejtovi nějaký páter poradil, že mu od nemírného požívání alkoholu odpomůže čtení bible. Nějakou si proto pořídil, ale našel tam spoustu slov, kterým nerozuměl, a některé příklady si zapsal, třeba „věrnýt“ nebo „měvše“. Snažil se objasnění najít u mě, ale ubezpečil jsem ho, že nemám ani ponětí, co ta slova znamenají. Doporučil jsem mu však opatřit si novější překlad bible. Anebo lépe vysokoškolská skripta o nemocích jater.

K rozhovoru se připletl zedník Jiříček, který prohlásil, že má staročeskou verzi Dobrého vojáka Švejka, kterou velmi levně zakoupil v jakémsi antikvariátu, a téměř vůbec ničemu nerozumí. Projevil jsem jisté pochybnosti, neboť Hašek prokazatelně psal ve dvacátém století, v příběhu z první světové války ani nemohl jinak. Věděl jsem, že Jiříček si kupuje vesměs knihy, kde je napsáno „od osmi let“, a když je pak stihne přečíst za pouhý rok, cítí se jako génius, proto jsem ho vyzval, ať knihu přinese, tím